

E Maka'ala i ka Pō'ino 'Ōpala

NO KA PO'E NOHO MA MAUI I PŌ'INO I KE AHI NĀHELEHELE

Ua nui ka weliweli o kahi i 'ā i ke ahi. Kauleo ka 'Oihana Ola o Hawai'i (DOH) e hō'alo 'ia kahi i 'ā i ke ahi ā pau loa ka ho'oma'ema'e 'ia ā pau loa ka 'ōpala weliweli a me ka lehu hale. Nāu nō e maka'ala i kou komo 'ana.

E mālama pono i palekana 'oe a me kou 'ohana a me nā hoaloha. Ke 'ōma'ima'i 'oe a i 'ole ke loa'a nā hō'ailona ma'i, e kūkā nō me ke kauka.

'Oi aku ka weliweli no nā keiki a me ka po'e 'ōpū hāpai ma muli o ka 'ōpala, e aho 'a'ole lākou e kōkua i ka ho'oma'ema'e 'ana.

E mālama pono nō

E komo nā kānaka mākua i ka pale waha, ka makaaniani ka mikilima, ka pālule lima loloa, ka lole wāwae, ke kākini, a me ke kāma'a pēlā 'a'ole e ho'opā 'ia ai ka lehu. 'A'ohe kōkua o ka pale waha 'āpā lole i ka mea 'awa'awa make o ka lehu. Kauleo ka DOH e komo 'ia ka pale waha pa'a pono e hanu ai – e huli ā loa'a ka 'ōlelo NIOSH a i 'ole N95 ma luna o ka pale waha. E ho'omaopopo, 'a'ole hana pono ka pale waha inā 'a'ole pa'a pono.

Kauleo nō mākou e kuapo lole ma mua o ka ho'opā 'ana i nā po'e pilikia koke o ke olakino, 'o nā keiki, ka po'e 'ōpū hāpai, ka po'e loa'a i ka ma'i hānō a COPD paha, ka po'e kūpuna.

Lehu

Hiki ke pilikia ka 'ili, ka ihu, a me ka pu'u i ka lehu, pēlā e mane'o ai ka pu'u ā kunu 'ino. Lehu a me ka hunahuna lepo (ma muli o ka hale pau i ke ahi ka mea nui loa), nui nō ka mea 'awa'awa make o kēia mau mea e loa'a ai ka ma'i 'a'ai, ka asbestos, kēpau, a me ka arsenic.

Lua lehu

Ke 'ā 'ia ke kumulā'au a me ke kumu o ka lā'au, waiho 'ia ka lua lehu wela ma ka honua. Ke palahuli ke kanaka i loko o ka lua lehu, a i 'ole ke ho'opā ka lima a i 'ole ka wāwae, hiki ke 'eha loa.

Ho'oma'ema'e Lehu

'A'ole e holoi i ka lehu ā komo i loko o ka 'auwai. Mai ho'ohana i ka mīkini omo ea a puhi ea paha, pēlā e puhi 'ia ai ka lehu i luna o ka lewa.

'Ōpala

'O ke aniani mokumoku, ka uea uila waiho wale (inā 'ā nō a 'a'ole paha), ke kui, ka lā'au, ka hao, ka 'ea, a me nā 'ōpala pa'a i loa'a wale ma nā wahi o kahi pō'ino i ke ahi, he weliweli nō, hiki ke kū a moku paha ka 'ili, a hiki ke wela 'ia i ka 'ōpala 'ā 'ia i ke ahi E 'olu'olu, e maka'ala nō.

Kini ea propane

E ho'omamao mai ke kini propane mai ā mamao kūpono, malia paha ua wela 'ia ke kini i ke ahi.

Nā hale i koe

Hiki ke hiolo nā hale kūlanalana wale a hiki ke nui ka 'eha. E kūkā me nā luna aupuni ma mua o ke komo 'ana i loko o nā hale i koe.

Ukana waiho 'ia

Malia paha ua ne'e nā pahu waihona ukana ma kahi kūlanalana nui a hiki nō ke hiolo a nui koe ka 'eha. E 'olu'olu e ho'okoko ke aku me ka mālama pono loa.

Nā ukana loa'a

Ke loa'a kekahi ukana i hiki ke lawe 'ia, e holoi 'ia me ka mālama pono me ka wai ma'ema'e a me ke kopa.

LOA'A NŌ KA NĪNAU?

Hawai'i Poison Control Center: 1-800-222-1222
health.hawaii.gov/mauiwildfires

E HANA NŌ E LIKE ME KE KUHIKUHI 'ANA O NĀ LUNA O KE AUPUNI KŪLOKO.

‘Ōlelo Ho‘olaha no nā Ukana o Kahi ‘Ā ‘ia i ke Ahi

NO KA PO‘E NOHO MA MAUI I PŌ‘INO I KE AHI NĀHELEHELE

He nui nō ka mea weliweli o kahi ‘ā ‘ia i ke ahi. Kauleo ka ‘Oihana Ola (DOH) e hō‘alo i kahi ‘ā i ke ahi ā pau ka ho‘oma‘ema‘e ‘ia nā mea weliweli a me ka lehu hale ā ma‘ema‘e. Nāu nō e maka‘ala i kou komo ‘ana.

E mālama pono iā ‘oe iho nō, kou ‘ohana, a me nā hoaloha. Ke ‘ōma‘ima‘i ‘oe a i ‘ole ke loa‘a ‘oe i nā hō‘ailona pilikia o ke olakino, e kūkā nō me ke kauka.

Malia paha e hui ‘oe me ka mea weliweli a i ‘ole ka mea ‘awa‘awa make. E komo i ka pono pale mea weliweli a mai pili aku i ka mea weliweli ā lō‘ihi.

E Hana i ka Hana Palekana

E komo nā kānaka mākua i ka pale waha, ka makaaniani, a me ka mikilima, ka pālule lima loloa, ka lole wāwae, ke kākini, a me ke kāmā‘a i ‘ole e pā ka ‘ili i ka lehu. ‘A‘ohe kōkua o ka pale waha ‘āpā lole i ka pale ‘ana i ka lehu. Kauleo ka DOH e komo i ka pale waha pa‘a pono e hanu ai – e huli ā loa‘a ka ‘ōlelo NIOSH a i ‘ole N95 ma luna o ka pale waha. E ho‘omaopopo, ‘a‘ohe kōkua o ka pale waha inā ‘a‘ole pa‘a pono.

E Ho‘ēmi i ka Ho‘opā ‘ana i ka Lehu a me nā Mea Weliweli

‘O ka ‘ōpala a me ka lehu, ‘o ke kēpau, asbestos, arsenic a me mea weliweli ‘ē a‘e nō paha. Hiki ke lewa ka hunahuna lepo, ka lepo, a me ka pa‘u ma ka lewa a hanu ‘ia. Loa‘a nō paha nā ‘ano mekala kaumaha like ‘ole ma loko o ka lehu ma hope o ka ‘ā ‘ana o ke ahi nāhelehele a he mea weliweli nō.

E ho‘ēmi i ka ho‘opā ‘ana i ka mea weliweli a e hana i ka mea e ho‘opalekana ai iā ‘oe iho. Kauleo mākou e kuapo lole ma mua o ka hui ‘ana me nā po‘e hiki ke pilikia koke, ‘o nā keiki, ka po‘e ‘ōpū hāpai, ka po‘e ma‘i i ka ma‘i hānō a i ‘ole ka COPD a me nā kūpuna. ‘A‘ole e ho‘opā nā keiki a me ka po‘e ‘ōpū hāpai i ka lehu ahi nāhelehele a ‘ōpala paha.

Mai Wehe i ka Lehu a i ‘Ole ka ‘Ōpala

Mai kiloi i ka lehu a ‘ōpala ma ka pu‘u ‘ōpala, ke kini ‘ōpala, a i ‘ole ke kahua waiho ‘ōpala. Na nā luna aupuni nō e wehe i nā mea weliweli.

E maka‘ala i nā Kumulā‘au, nā Uea Uila, a me nā ‘ano Mea Weliweli ‘ē a‘e

He weliweli nā kumulā‘au ma muli o ka ‘ā i ke ahi. Inā hā‘ule nā uea uila ma kahi āu e noho ai, oia mau nō ka mea weliweli o nā uea uila i loko nō o ka ‘ā hou ‘ole o ka uila. Hiki ke hiolo nā hale kūlanalana wale a nui koe ka ‘eha. Inā ‘ike ‘oe he weliweli kekahi wahi, e ha‘alele ‘oe i ua wahi lā a e hō‘ike i ka mea weliweli i nā ‘oihana pō‘ino kūpono.

LOA‘A NŌ KA NĪNAU?

Hawai‘i Poison Control Center: 1-800-222-1222
health.hawaii.gov/mauiwildfires

E HANA NŌ E LIKE ME KE KUHIKUI ‘ANA O NĀ LUNA O KE AUPUNI KŪLOKO.

